

Nurmijärven kunnanvaltuuston kokous: Valtuustoaloite 29.5.2024

TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN MAKSUTTOMUUS!

Hallitus on aikeissa leikata lisää toisen asteen koulutuksesta. Toimenpiteellä tavoitellaan 12 miljoonan euron vuosittaista kustannusten leikkausta valtakunnallisesti, mutta sen vaikutukset opiskelijoille ovat kohtuuttomat. Ratkaisulla ollaan vetämässä niiltä nuorilta matto jalkojen alta, jotka saattavat olla muutenkin suuressa keskeyttämisvaarassa.

Me allekirjoittaneet edellytämme, että toisen asteen opiskelijoilta ei leikata koulutuksesta ja pidämme välttämättömänä, että Nurmijärvi osaltaan ryhtyy toimiin ammatillisen koulutuksen tulevaisuuden turvaamiseksi sekä toisen asteen koulutusleikkausten estämiseksi.

Aloitteen taustaa:

Hallituksen koulutusleikkausten toteutuessa toisen asteen koulutus olisi täysin maksuton vain oppivelvollisuusikäisille, eli alle 18-vuotiaille opiskelijoille.

Oppivelvollisuus laajennettiin 18 ikävuoteen saakka vuonna 2020. Lain perusteluissa todettiin: "Esityksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle nuorelle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen. Esityksen tavoitteena on osaltaan tukea työllisyysasteen nostamista."

Samassa yhteydessä säädettiin olemassa olevaa tilannetta laajemmasta maksuttomuudesta toisen asteen koulutuksessa niin lukioissa kuin ammatillisessa koulutuksessa.

Kun nuorille tuli velvollisuus hakea ja osallistua toisen asteen koulutukseen, turvattiin heille samalla oikeus maksuttomiin oppikirjoihin, oppimateriaaleihin ja työvälineisiin sekä maksuttomaan kouluruokailuun. Nyt hallitus esittää, että tämä oikeus katkaistaan nuorilta sen vuoden lopussa, kun he täyttävät 18 vuotta, vaikka toisen asteen koulutus olisi vielä kesken.

Leikkaukset lisäävät syrjäytymisriskiä ja vaarantavat osaamistason kasvun

Maksuttomuuden katkaiseminen 18 vuoden ikään kesken tutkinto-opintojen ei edistä toisen asteen koulutuksen loppuun saattamista ja on myös hallinnollisesti ongelmallinen. Hallitusohjelmaan on kirjattu mm. sääntelyn purkamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Maksuttomuuden purkaminen toimii kuitenkin täysin päinvastaiseen suuntaan.

Koulutuksen järjestäjien tulisi erotella toisen asteen opiskelijat iän perusteella, luoda uusia järjestelmiä maksujen perintään sekä valvontaan. Tämä todennäköisesti aiheuttaa kustannuksia. Lisäksi haasteita tuottaisi mm. hinnoitella toisen asteen opiskelijoiden käytössä olevien koulutuksen järjestäjien omistamien tietokoneiden ja lisenssien käyttö. Opiskelijat ovat kokeneet hallituksen määrärahaileikkauksen hyvin epäoikeudenmukaisena.

Mikäli maksuttomuusperiaate puretaan, riski toisen asteen koulutuksen keskeyttämiseen heti 18 vuoden iän täytyessä kasvaa. Tämä ei palvele nuorten oman uran ja elämänpolun rakentamista eikä myöskään koulutus- ja työllisyyspoliittisia tavoitteita. Säästöt myös vaarantaisivat tavoitteen purkaa sukupolvista alhaisen koulutustason periytymistä.

Nurmijärvellä on varmistettava koulutuksen maksuttomuus

Esitämme, että Nurmijärvi takaa toisen asteen maksuttomuuden kaikille oppivelvollisuusikäisenä ammatillisen koulutuksen tai lukiokoulutuksen aloittaneille.

Esitämme myös, että kunta varaa tarkoitukseen tarvittavan riittävän määrärahan edelleen talousarvioon huolimatta mahdollisista valtiovoimien rahoitusleikkauksista ja päätöksestä rajata maksuttomuutta.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ja muut allekirjoittajat